

ת"פ 35454/10/18 - מדינת ישראל נגד צוות מא"י ושות לבנין ופתוח בע"מ

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב
ת"פ 35454-10-18 מדינת ישראל נ' צוות מא"י ושות
לבנין ופתוח בע"מ

בפני בעניין:	כבוד השופטת יפית מזרחי-לוי מדינת ישראל	המאשימה
נגד	צוות מא"י ושות לבנין ופתוח בע"מ	הנאשמת

גזר דין

כנגד הנאשמת הוגש כתב אישום בגין אי ביצוע צו בטיחות שהוצא לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (חוק הפיקוח). להלן אפרט את פרטי כתב האישום.

כתב האישום והכרעת הדין

1. במועד הרלוונטי לכתב האישום היתה הנאשמת חברה פרטית בע"מ, מבצעת בנייה במסגרת פרוייקט תמ"א 38 ברחוב פוחס דוד 7 בפתח תקווה (אתר הבנייה). הנאשמת רשומה בפנקס הקבלנים במשרד הבינוי והשיכון.
2. ביום 7.11.16 נערך ביקור פיקוח באתר הבנייה על ידי נציג המאשימה (הביקור הראשון) במהלכו נמצאו ליקויי בטיחות בעגורן צריח - אי בדיקת אביזרי הרמה ואי הצגת תסקירי בדיקה תקפים ומאושרים על ידי בודק מוסמך ביום הבדיקה; ואי ביצוע בדיקת מתקן חשמלי על ידי חשמלאי בודק.
3. נוכח הממצאים הוצא לנאשמת צו בטיחות שמספרו 56455 (צו הבטיחות) שהורה לנאשמת להפסיק לאלתר את ההפעלה והשימוש בעגורן עד לתיקון הליקויים.
4. ביום 18.12.16 נערך ביקור נוסף באתר (הביקור השני) במהלכו נמצא כי הנאשמת הפעילה את העגורן בין התאריכים 8.11.2016 עד 18.12.2016. זאת, מבלי שנערכה לעגורן בדיקת מתקן חשמלי על ידי חשמלאי בודק ובניגוד להוראות צו הבטיחות.
5. לאור האמור ייחסה המאשימה לנאשמת עבירה לפי סעיף 8(ב) לחוק הפיקוח - אי קיום צו בטיחות.

6. דיון ההוכחות בתיק התקיים ביום 15.9.19. בסיומו של הדיון ביקשה הנאשמת להודיע אם ברצונה לנהל את פרשת ההגנה. בין הצדדים התקיימו מגעים ארוכים לסיום ההליך בהסדר. ביום 28.12.20 ביקשו הצדדים לבטל את דיון ההוכחות שנקבע לפרשת ההגנה מן הטעם ש"ההוכחות בתיק דן הסתיימו". עם קבלת הודעה זו הוברר ויתורה של הנאשמת על קיומה של פרשת הגנה מטעמה. כחודשיים לאחר מכן, בהיעדר הודעה על הסדר, הוריתי לצדדים להגיש סיכומים. המאשימה הגישה את סיכומיה ביום 13.4.21. הנאשמת, לעומת זאת, לא הגישה סיכומים על אף שניתנו לה מספר הזדמנויות לעשות כן. בהיעדר סיכומי הנאשמת הוחלט שתתקבל הכרעת דין על סמך החומר הקיים בתיק.

7. במסגרת הכרעת הדין נקבע כי התקיימו יסודותיה של עבירת הפרת צו הבטיחות. הוכח שיצא צו כדיון, הצו נמסר לידיו של מנהל העבודה בנאשמת שהוא המחזיק בקרקע לעניין חוק הפיקוח; הצו אסר על הנאשמת לעשות שימוש בעגורן שברשותה והנחה אותה בדבר הפעולות שעליה לבצע כדי שהצו יבוטל; על אף האמור בצו הנאשמת עשתה שימוש בעגורן טרם ביטולו של הצו; מנהל העבודה בנאשמת ידע על הצו אך החליט על דעת עצמו שתוקפו פג, מבלי לקבל לכך אישור מהמפקח. סברתו של מר מליחי שהצו מבוטל אוטומטית עם הסרת הכשלים שהצו הצביע עליהם אינה רלוונטית שכן אפשרות ביטול הצו במקרה כזה אינה אחת מהדרכים לפקיעתו. אי ידיעתו של מר מליחי על דרכי פקיעתו של הצו אף היא אינה רלוונטית שכן אי ידיעת החוק אינה פוטרת מאחריות.

8. משהוכחו יסודות העבירה ואף היסוד הנפשי הכרוך בביצועה, הורשעה הנאשמת בביצוע העבירה המיוחסת לה בכתב האישום וכמפורט לעיל.

השתלשלות ההליך לאחר מתן הכרעת הדין ועד לטיעונים לעונש

9. ביום 6.9.21 ביקש בא כוח הנאשמת להשתחרר מייצוג. במסגרת בקשתו הוא הבהיר שהודיע לנציג הנאשמת שעליו להתייצב לדיון שנקבע ליום 12.9.21. בקשתו הותנתה בקבלת פרטי איש קשר בנאשמת אשר התקבלה בפועל רק ביום הדיון. איש מנציגי הנאשמת לא התייצב לדיון. לבקשת המאשימה נקבע דיון נוסף שאליו יתייצב דירקטור הנאשמת, מר משה גולד. כן, ניתנה לנאשמת אפשרות לוותר על התייצבות נציג מטעמה לטעון לעניין העונש.

10. ביום 13.9.21 הגישה המאשימה טיעונים לעונש.

11. ביום 13.10.21 הודיעה המאשימה שהיא קיבלה הודעה לפיה הנאשמת מוותרת על זכותה לטעון לעניין העונש. הודעת הנאשמת צורפה להודעת המאשימה. בהודעתה התייחסה הנאשמת לטיעונים לעונש של המאשימה וציינה שהיא מבקשת להבהיר שאין בסיס חוקי להורות על מאסר בגין אי תשלום קנסות.

טיעוני המאשימה לעונש

12. הערך המוגן בעבירות שביצעה הנאשמת הינו השמירה על חיי אדם. שיעור הקנס המקסימלי הקבוע בחוק בהתאם לסעיף 8(ב) לחוק הפיקוח וסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, הינו מאסר שנה או קנס בגובה 29,200 ₪.

13. אשר למתחם הענישה המקובל - בת"פ (אזורי נצרת) 4552-02-15 מ"י נ' בר ובניו חברה לבניין ופיתוח בע"מ (6.9.15) הורשעה הנאשמת ב-8 אישומים הנוגעים לעבירות בטיחות בעבודה. בגין כל אחד מהם ניתן היה להטיל קנס בגובה 14,400 ₪ ועד ל-29,200 ₪. הנאשמת הודתה והושג הסדר טיעון סגור. בית הדין אימץ את הסכמות הצדדים ונקבע קנס בגובה 50,000 ₪ המשקף כ-25% מגובה הקנס המרבי;

בת"פ (אזורי ב"ש) 21828-05-14 מ"י נ' א.פ. פורמייקה סנטר (1998) בע"מ (26.7.15) הורשעה הנאשמת ומנהלה בשלוש עבירות בטיחות בעבודה. הנאשמים הודו והושג הסדר טיעון סגור. בית הדין אימץ את ההסדר ונקבע קנס בגובה 30% מהעונש המקסימלי (34,800 ₪ מתוך 58,000 ₪);

בת"פ (אזורי חיפה) 19432-07-15 מ"י נ' עדן לבונה - בנין השקעות ויזם (2000) בע"מ ואח' (12.1.17) החברה ומנהלה הורשעו בארבעה אישומים שעניינם עבירות לפי פקודת הבטיחות בעבודה ותקנות הדרכת עובדים. באישום הראשון הורשעו ב-15 עבירות, באישום השני ב-2 עבירות, באישום השלישי ב-11 עבירות ובאישום הרביעי ב-2 עבירות של הפרת צו בטיחות. בית הדין קבע שמדובר באירוע אחד. בנוגע לחברה, מתחם הענישה הועמד על קנס כספי בטווח שבין 128,500 ₪ ל-386,000 ₪. הרף העליון עומד על 50% מהקנס המרבי והתחתון על 33% מהמרבי. בנוגע לנאשם בית הדין העמיד את מתחם הענישה על קנס כספי בטווח שבין 64,200 ₪ (33% מהקנס המרבי) לבין 193,000 ₪ (25% מהקנס המרבי). לבסוף נקבע קנס כספי לחברה בגובה 265,100 ₪ (כ-35% מהקנס המרבי) ולנאשם בגובה 89,300 ₪;

בבית הדין הארצי, דב"ע (ארצי) נ/8-3 מ"י נ' החברה לחקלאות בגליל העליון (ח.ח.ג.ע 1988) בע"מ, פד"ע לא 235 (1996) הורשעה הנאשמת, בהתאם להודאתה, בעבירות בטיחות בעבודה. מדובר היה בעבירה חוזרת. הקנס שנקבע עמד על 35% מהקנס המרבי;

ע"פ (ארצי) 53735-06-16 גרינברג נ' מ"י (14.9.18) נקבע שמתחם הענישה אמנם עומד בין 45% ל-75% מהקנס המרבי, אך יש לתת את הדעת לחומרת הפגיעה שהתרחשה.

בע"פ (ארצי) 49519-05-19 בוחבוט י.נ.א. בע"מ נ' מ"י (12.1.20) הורשעו חברה ומנהלה בעבירות בטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות הציבור והעובדים באבק מזיק). בנסיבות אותו מקרה נגרם נזק למנהל ולאחיו שחלו במחלת ריאות קשה ומדובר היה בעסק משפחתי קטן. בהתאם לכך נקבע מתחם ענישה בין 25% ל-50% לכל אחת מהעבירות ובין 30% ל-60% ביחס לאי קיום צווי שיפור שניתנו. הקנסות שהושגו נקבעו ברף התחתון של מתחם הענישה עקב הנסיבות הרפואיות, גילו המבוגר של המנהל, מצבו הבריאותי, העדר עבר פלילי ומצבו הכלכלי הרעוע. הקנס שהוטל על החברה הועמד על סך של 14,400 ₪ ועל המנהל על סך של 29,400 ₪.

14. בנסיבות המקרה דנן, טענה המאשימה, מדובר היה בעבירות בטיחות שקשורות לשימוש בעגורן ובעלות פוטנציאל נזק רב וסיכון חיי אדם. העבירה נעשתה ביוזעין, כפי שנפסק בהכרעת הדין. מנגד, ניתן לשקול היעדר עבר פלילי. מתחם הענישה צריך לעמוד בין 15,000 ₪ ל-21,000 ₪ והעונש ההולם הינו 19,000 ₪. כמו כן, יש לחייב הנאשמים לחתום על התחייבות להימנע משך 3 שנים מביצוע עבירה על פקודת הביטחות בעבודה או תקנותיה, חוק ארגון הפיקוח על העבודה התשי"ד-1954

ותקנותיו, כאשר גובה ההתחייבות יעמוד על 29,200 ₪. כמו כן, המאשימה ביקשה לגזור עונש מאסר בגין אי תשלום הקנסות לפי סעיף 71 לחוק העונשין וימי מאסר בגין אי חתימה על כתב ההתחייבות לפי סעיף 74 לחוק העונשין.

מתחם הענישה המקובל והעונש ההולם

15. הנאשמת הורשעה בביצועה של עבירה אחת וכל שנותר הוא לדון במתחם הענישה המקובל והעונש ההולם.

16. אשר למתחם ענישה, לאחר עיון בפסיקה, לרבות פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה, יש להעמידו בין 25% ל-50% מהקנס המירבי (ר' ת"פ (באר שבע) 71288-11-18 **מדינת ישראל - ח.י.מ. ביתן בע"מ** (גזר דין מיום 9.2.20); ת"פ (תל אביב-יפו) 58-07-18 **מדינת ישראל - פסו - רומי חברה לבנין והשקעות בע"מ** (17.2.21); כן ר' אמירותיו הנוקבות של כב' השופטי י' אלרון ברע"פ 2327/19 **מרסלו נ' מ"י** (ערעור על פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 2153-12-18 מיום 13.2.19).

17. הקנס שביקשה המדינה עומד על כ-65% מהעונש המקסימלי והוא חורג בהרבה ממתחם הענישה הנהוג. אין לזקוף לחובת הנאשמת את בקשתה לעמוד על זכותה לנהל הליך הוכחות (סעיף 40א(6) לחוק העונשין). הנאשמת לא ניהלה פרשת הגנה ולא הגישה טיעונים לעונש. עם זאת, יש לזקוף לחובתה שהיא לא הביעה צער על הפרות הבטיחות שנעשו על ידה ולקחה אחריות על מעשיה (סעיף 40א(4) לחוק העונשין).

18. העונש ההולם בנסיבות הענין כשמדובר בעבירה אחת בלבד, ללא רקע קודם של עבר פלילי, אך בשים לב לכך שמנהל העבודה ידע על הצו והפר אותו בכול מקרה, הוא 30% מהקנס המקסימלי.

19. לפיכך, על הנאשמת לשלם קנס בסך 8,760 ₪ בגין עבירה לפי סעיף 8(ב) לחוק הפיקוח - אי קיום צו בטיחות.

20. כמו כן הנאשמת תחתום על ידי נציגה המוסמך על התחייבות לאי ביצוע עבירה לפי פקודת הבטיחות או חוק ארגון הפיקוח על העבודה למשך שלוש שנים ממועד מתן גזר הדין, שאם לא כן תחויב בקנס המקסימלי הקבוע לצד העבירה בה הורשעה (על התחייבות לאי ביצוע עבירות דומות ר' ע"פ (ארצי) 52001-05-14 **טיב רשתות בע"מ - מדינת ישראל** (1.8.16)). אין מקום להורות על עונש מאסר עקב אי מתן התחייבות כאמור, כפי שביקשה המאשימה, בהיותה הנאשמת תאגיד (ר' (ארצי) 43/10 עפ (ארצי) 43-10 **אלוניאל בע"מ נ' מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה** (24.1.13)).

ניתן היום, א' טבת תשפ"ב, 05 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.